

Pecyn Cefndirol

Ysgol Nebo

Cynnwys	
1	Cyfarfod Lleol 1 – 18 Mawrth 2025
	Cyflwyniad
	Cofnodion y cyfarfod
2	Cyfarfod Lleol 2 – 12 Mai 2025
	Cyflwyniad
	Cofnodion y cyfarfod
3	Cyfarfod Lleol 3 – 14 Gorffennaf 2025
	Cyflwyniad
	Cofnodion y cyfarfod
4	Crynodeb o'r mewnbwn yn dilyn Cyfarfodydd Lleol

PANEL ADOLYGU YSGOL GYNRADD NEBO YSGOL GYNRADD NEBO REVIEW MEETING

18 Mawrth 2025
18 March 2025

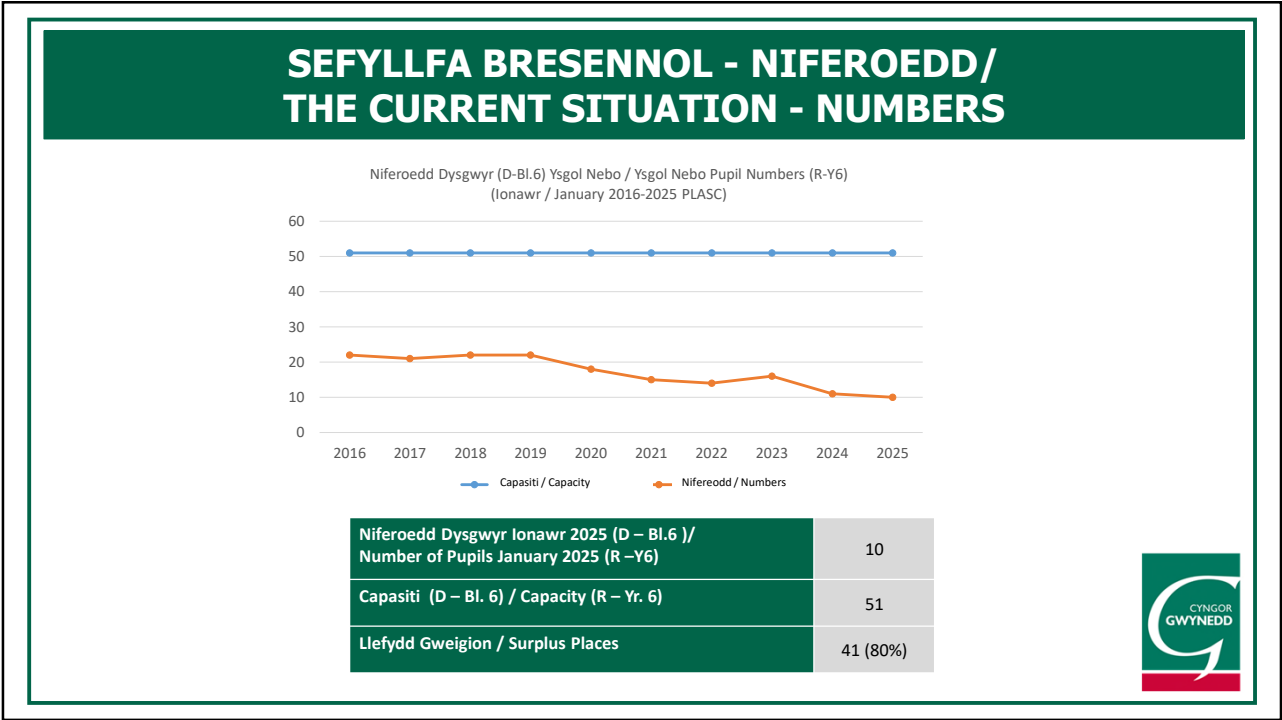
1

AGENDA

1. Croeso	1. <i>Welcome</i>
2. Y Sefyllfa Bresennol	2. <i>The Current Situation</i>
3. Opsiynau Posib	3. <i>Possible Options</i>
4. Camau Nesaf	4. <i>Next Steps</i>
5. Cloi	5. <i>Close</i>

2

SEFYLLFA BRESENNOL – RHAGAMCANION/ THE CURRENT SITUATION – PROJECTIONS

	Blwyddyn / Year								Cyfanswm / Total	
	M / N	0	1	2	3	4	5	6	Meithrin / Nursery	Derbyn-BI.6 / Reception – Y6
Ionawr / January 2025	0	2	0	2	3	3	0	0	0	10
Rhagamcanion Medi 2025 Projection for September 2025	2	0	2	0	2	3	3	0	2	10
Rhagamcanion Medi 2026 Projection for September 2026	2	2	0	2	0	2	3	3	2	12
Rhagamcanion Medi 2027 Projection for September 2027	2	2	2	0	2	0	2	3	2	11

5

SEFYLLFA BRESENNOL – DYSGWYR Y DALGYLCH THE CURRENT SITUATION – CATCHMENT PUPILS

Disgyblion dalgylch Nebo (Ionawr 2025) Nebo catchment pupils (January 2025)									
	Bro Lleu	Brynerau	Llanllyfni	Nebo	Talysarn	Baladeulyn	Bro Lliffon	Arall	Cyfanswm Ysgol (M – BI.6) / School Total (N– Y.6)
Mynychu Ysgol / School Attending (Ionawr / January 2025)									
Bro Lleu				1					
Brynerau				0					
Llanllyfni				3*					
Nebo	0	0	7	2	1	0	0	0	10
Talysarn				0					
Baladeulyn				0					
Bro Lliffon				1					
Arall / Other				1					
Cyfanswm Total				8					

Meddalwedd GIS y Cyngor (System Gwybodaeth Ddaearyddol), yn nodi mai dim ond 8 dysgwr oed cynradd sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Nebo (sydd yn cynnwys 1 dysgwr oed Meithrin). Er hyn, dim ond 2 sydd yn dewis mynychu'r ysgol, gyda 5 o'r dysgwyr yn mynychu ysgolion cynradd eraill yn nalgylch Dyffryn Nantlle ac 1 yn mynd all-dalgylch.

The Council's GIS software (Geographical Information System) shows that only 8 primary age learners live in the catchment area of Ysgol Nebo (which includes 1 Nursery age learner). Despite this, only 2 choose to attend the school, with 5 of the learners attending other primary schools in the Dyffryn Nantlle catchment area, and 1 going outside the catchment area.

6

SEFYLLFA BRESENNOL – CYLLIDEB YR YSGOL (2024/25)/ THE CURRENT SITUATION – SCHOOL BUDGET (2024/25)

	Ysgol Nebo	Cyfartaledd Sirol County Average
Dyraniad Craidd 2024-2025 Allocation 2024-2025	£148,493	-
Gwarchodaeth Lleiafswm Staffio* Minimum Staffing Protection*	£49,404	-
Cyfanswm Dyraniad Total Allocation	£197,897	-
Cyfartaledd y Disgybl Average per Pupil	£14,857	£5,223

**Mae'r polisi gwarchodaeth yn sicrhau o leiaf pennaeth ac athro/athrawes ym mhob ysgol gyda mwy na 15 disgybl, a pennaeth a chymhorthydd dosbarth mewn ysgolion gyda llai na 15 disgybl.

**The minimum staffing protection policy ensures a minimum of headteacher and teacher at every school which has more than 15 pupils, and a headteacher and a classroom assistant in a school with fewer than 15 pupils.

7

SEFYLLFA BRESENNOL – STRWYTHUR STAFFIO THE CURRENT SITUATION – STAFF STRUCTURE

Trwy Polisi Gwarchodaeth Cyngor Gwynedd, gwarantir isafswm lefel staffio o bennaeth a chymhorthydd mewn ysgolion sydd â llai na 15 o ddysgwyr. Mae strwythur staffio presennol Ysgol Gynradd Nebo yn cynnwys pennaeth (cyfwerth â llawn amser) a 45 awr o amser cymorthyddion dysgu.

Through Cyngor Gwynedd Protection Policy, a minimum staffing level of a headteacher and assistant is available in schools with less than 15 learners. The current staffing structure of Ysgol Nebo includes a Headteacher (equivalent to full time) and 45 hours of teaching assistants.

8

CRYNHOI PRIF HERIAU'R SEFYLLFA BRESENNOL / SUMMARY OF THE MAIN CHALLENGES OF THE CURRENT SITUATION

1	Nifer disgyblion yr ysgol yr isaf yn y sir <i>The number of pupils at the school is the lowest in the county</i>
2	Rhagamcanion yn parhau yn isel <i>Projections remain low</i>
3	Nifer uchel o lefydd gweigion <i>High number of surplus places</i>
4	Maint dosbarthiadau bychain <i>Small class sizes</i>
5	Amrediad ystod oed eang o fewn dosbarthiadau <i>Broad age range within classes</i>
6	Cost y disgybl ymysg yr uchaf yn y sir a sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol <i>Cost per pupil amongst the highest in the county and significantly higher than the county average</i>
7	Ysgol yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 (Med 2024) trwy'r gwarchodaeth staffio <i>School receives an additional £49,404 (September 2024) through the minimum staffing protection</i>

9

YSTYRIAETHAU CONSIDERATIONS

Wrth lunio a chymharu opsiynau, byddwn yn rhoi ystyriaeth i sawl ffactor, gan gynnwys:
In formulating and comparing options, we will consider several factors, including:

1	Maint dosbarthiadau / <i>Class sizes</i>
2	Niferoedd disgyblion / <i>Pupil numbers</i>
3	Arweinyddiaeth a Staffio / <i>Leadership and Staffing</i>
4	Y Gymuned / <i>The Community</i>
5	Adnoddau ariannol / <i>Financial resources</i>
6	Yr iaith Gymraeg / <i>The Welsh language</i>
7	Ansawdd addysg / <i>Quality of education</i>
8	Cyflwr ac addasrwydd adeiladau / <i>Condition and suitability of the building</i>
9	Daearyddol a teithio / <i>Geographical and travel</i>

10

OPSIYNAU POSIB / POSSIBLE OPTIONS

1	Status Quo – Parhau hefo'r sefyllfa bresennol. <i>Status Quo – Continue with the current situation.</i>
2	Ffedereiddio gydag ysgol gyfagos/arall. <i>Federation with neighboring / other school.</i>
3	Cau Ysgol Gynradd Nebo a chynnig lle i'r disgyblion mewn ysgol amgen. <i>Close Ysgol Gynradd Nebo and offer pupils a place at an alternative school.</i>

11

CAMAU NESAF/ NEXT STEPS

Camau Nesaf / <i>Next Steps</i>	Dyddiad / <i>Date</i>
Dyddiad cau ar gyfer derbyn unrhyw opsiynau / sylwadau pellach <i>Closing date for receiving any further options / comments</i>	01/04/2025
Cyfarfod Panel Adolygu 2 <i>Review Panel Meeting 2</i>	Ebrill 2025 / <i>April 2025</i>

12

PANEL ADOLYGU YSGOL GYNRADD NEBO

Addysg

Cyfarfod:	Panel Adolygu Ysgol Nebo	Dyddiad/Amser/Lleoliad: 18 Mawrth 2025, 18:00, Ysgol Nebo
Presennol:	<u>Aelodau Etholedig:</u> Cynghorydd Dewi Jones (Aelod Cabinet Addysg). <u>Swyddogion Adran Addysg:</u> Gwern ap Rhisiart (Pennaeth Addysg), Rhian Eifiona Hughes (Swyddog Moderneiddio Addysg), Hana Llyn Roberts (Swyddog Prosiect Addysg). <u>Staff a Llywodraethwyr Ysgol Nebo:</u> 8 Aelod <u>Rhieni / Gwarchodwyr:</u> 3 Aelod	
Ymddiheuriadau:		

Rhif Eitem	Eitem / Pwnc	Gweithrediad	Erbyn
6	Camau Nesaf	Rhanddeiliaid i rannu opsiynau amgen gyda Phennaeth Ysgol Nebo ac yna eu pasio ymlaen at Moderneiddio Addysg erbyn dydd Mawrth 1af o Ebrill .	01/04/25

Cofnod Llawn		
	Eitem/ Pwnc	Gweithrediad
1	Croeso	- Croesawodd Gwern ap Rhisiart, Pennaeth Addysg pawb i'r cyfarfod. - Pwrpas y cyfarfod yw rhoi trosolwg o sefyllfa Ysgol Nebo, gan ystyried a thrafod opsiynau posib i geisio ymateb i'r heriau mae'r ysgol yn wynebu.
2	Y Sefyllfa Bresennol	- Aethpwyd drwy'r cyflwyniad sydd yn amlygu'r sefyllfa bresennol gan gyfarch: - niferoedd dysgwyr - amrediad oedran dosbarthiadau - rhagamcanion - nifer o ddysgwyr sydd yn byw yn y dalgylch - cyllideb yr ysgol - strwythur staffio - heriau'r sefyllfa bresennol - ystyriaethau a'r opsiynau posib wrth symud ymlaen 10 o ddysgwyr oedd yn mynychu Ysgol Nebo mis Ionawr (PLASC Ionawr 2025). Gyda chapasiti o 51, mae gan yr ysgol nifer fawr o lefydd gweigion sef lle i 41 o ddysgwyr. 80% o lefydd gweigion. Mae Cod Trefniadaeth Ysgolion yn nodi os oes mwy na 10% o leoedd gwag mewn ardal yn gyffredinol, mae dyletswydd ar yr awdurdodau lleol i adolygu'r ddarpariaeth. - Nodwyd mai dim ond 8 dysgwyr oed cynradd sydd yn byw yn nalgylch Ysgol Nebo. Er hyn, dim ond 2 sydd yn dewis mynychu'r ysgol, gyda 5 o'r dysgwyr yn mynychu ysgolion cynradd eraill yn nalgylch Dyffryn Nantlle ac 1 yn mynd all-dalgylch (Sleid 6 o'r cyflwyniad). - Cyfartaledd cost y pen Ysgol Nebo yw £14,857, sydd yn sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol sydd yn £5,223. - Mae strwythur staffio presennol Ysgol Nebo yn cynnwys pennaeth (cyfwerth a llawn amser) a 45 awr o amser cymorthyddion dysgu. Mae Ysgol Nebo yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 trwy'r gwarchodaeth staffio.

3	Opsionau Posib	1) Status Quo - Parhau gyda'r sefyllfa bresennol. 2) Ffedereiddio gydag ysgol gyfagos/ arall. Mae Ysgol Nebo yn cael ei diffinio yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion fel ysgol wledig, felly bydd angen edrych i mewn i'r opsiwn o ffedereiddio gydag ysgol gyfagos. 3) Cau Ysgol Gynradd Nebo a chynnig lle i'r disgyblion mewn ysgol amgen. Fel rhan o'r camau nesaf wrth ystyried opsiynau posib, bydd asesiad effaith yn cael eu llunio ar gyfer yr opsiynau er mwyn edrych ar yr elfennau teithio, cydraddoldeb, llesiant, ansawdd addysg, ieithyddol a chymunedol.
4	Camau Nesaf	- Y cam nesaf yw derbyn unrhyw sylwadau / opsiynau gan randdeiliaid Ysgol Nebo. Dyddiad cau ar gyfer derbyn opsiynau yw Dydd Mawrth, 1af o Ebrill. - Cytunwyd i bawb yrru sylwadau/ opsiynau ymlaen at Bennaeth Ysgol Nebo ac yna i'r ysgol eu pasio ymlaen at Rhian Hughes, Swyddog Moderneiddio Addysg. - Bydd cyfarfod Panel Adolygu 2 yn cael ei gynnal mis Ebrill/Mai i fynd drwy'r holl opsiynau.
5	Cwestiynau/ Sylwadau	Rhoddwyd cyfle i bawb i ofyn cwestiynau: a) A fyddai'r awdurdod yn ystyried cadw'r ysgol yn agored ar gyfer plant sydd yn anhapus mewn ysgol fwy o ganlyniad i fwlio distaw yn sgil ychydig o'u anghenion? Gall plant deimlo yn fwy cyfforddus mewn ysgol fach. <i>Nododd GapRh bod gan bob ysgol bolisi i ddelio gyda bwlio, a dylai pob ysgol allu delio gyda problemau bwlio gan sicrhau tegwch i bob plentyn. Er hyn, cydnabod gall taclo bwlio fod yn her mewn ysgolion mwy. Awgrymwyd y gallai fod yn opsiwn i rhanddeiliaid yr ysgol ei gynnig, a gall yr Awdurdod werthuso manteision ac anfanteision yr opsiwn.</i> b) Mae gan yr ardal lot i gynnig o ran iechyd a lles. Lleoliad arbennig ar gyfer gwneud gwaith yn yr awyr agored gyda byd natur a gwaith trawsgwricwlaidd. Teithiau natur wythnosol o amgylch y pentref. Nid oes lleoliad tebyg ar gyfer gwneud hynny. Rhinweddau'r ysgol yn ei gwneud y le arbennig iawn. c) Angen gofyn pam bod rhieni yn mynd a'u plant all-dalgylch. <i>Nododd GapRh fod Polisi Mynediad yn caniatáu i rieni anfon eu plant i unrhyw ysgol. Canlyniad hyn yw fod rhai ysgolion yn ennill a rhai yn colli. Mae ysgol feithrin yn chwarae rhan fawr hefyd lle mae'r dysgwyr yn gwneud cysylltiadau ac eisiau mynd i'r un ysgol a'u ffrindiau. Mae genedigaethau yn isel yng Ngwynedd ac yn her fawr i'r Adran Addysg.</i> d) Mae diffyg tai fforddiadwy yn yr ardal wedi effeithio ar y niferoedd sydd yn byw yn y dalgylch. Nid oedd y Cyngor yn caniatáu datblygu tai yn Nebo. Ydi hyn dal i fodoli, a fyddai'r Cyngor yn ystyried adeiladu tai fforddiadwy yn Nebo? <i>Nododd Cynghorydd Dewi Jones (Aelod Cabinet Addysg) ei fod yn cydnabod y byddai adeiladu tai fforddiadwy yn yr ardal yn gallu arwain at ddenu mwy o deuluoedd, ac yn y pendraw yn cynyddu niferoedd sydd yn mynychu'r ysgol. Nododd y byddai'n codi'r mater gyda'r Adran Tai. Yn sgil y fformiwla adeiladu tai, byddai angen adeiladu nifer fawr o dai yn Nebo i gynyddu niferoedd yr ysgol, byddai angen adeiladu 15 tŷ er mwyn cael 1 plentyn mewn ysgol.</i> e) Beth fyddai'n digwydd os yw Ysgol Nebo yn cau ac ysgolion cyfagos yn llawn? <i>Petai opsiwn rhif 3 yn cael ei weithredu, bydd rhaid edrych ar lefydd gweigion yn yr ysgolion cyfagos gan flaenoriaethu dysgwyr sydd yn byw yn y dalgylch.</i>

- f) Beth fyddai'n digwydd os fyddai'r ysgol yn cau a nid yw'r plentyn eisiau mynd i unrhyw ysgol arall ac yn gwrthod mynd i'r ysgol?**
Nododd GapRh bod dyletswydd ar rieni i sicrhau bod plant yn mynychu'r ysgol er pa mor anodd yw hyn weithiau. Mae Swyddog Presenoldeb a Swyddog Lles ar gael i roi cyngor a chefnogaeth. Os ydych yn teimlo'n gryf bod ysgol amgen ddim yn opsiwn yna mae'r opsiwn o roi addysg gartref i'ch plentyn.
- g) Beth fyddai'n digwydd i'r staff os fydd yr ysgol yn cau?**
Nodwyd petai opsiwn 3 yn cael ei weithredu, y byddai'r Cyngor ar gael i roi cefnogaeth i'r staff a fyddai'n cael eu heffeithio, a byddai Adnoddau Dynol ar gael i gynghori pob unigolyn.
- h) Petai opsiwn 3 yn cael ei ddewis sef cau Ysgol Nebo, beth yw'r amserlen?**
- *Gall proses lawn gymryd oddeutu deunaw mis.*
 - *Unwaith byddwn wedi gwerthuso'r holl opsiynau bydd y rhain yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet, ac yn ddibynnol ar ganlyniad y gwerthusiad opsiynau, byddwn yn gofyn am ganiatâd i gynnal ymgynghoriad, lle bydd cyfle i bobl leisio eu barn.*
 - *Pe byddai cyfnod ymgynghori'n cael ei gynnal, byddai angen adrodd yn ôl i'r Cabinet ar ganlyniad yr ymgynghoriad, a phenderfynu a ddylid symud ymlaen i gyhoeddi rhybudd statudol a chynnal cyfnod gwrthwynebu ar y cynnig ai peidio. Pe byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen i gyflwyno rhybudd statudol ar y cynnig, yn dilyn y cyfnod gwrthwynebu, byddai'r Cabinet yn ystyried unrhyw wrthwynebiadau ddaeth i law, cyn dod i benderfyniad terfynol.*
 - *Felly mae'n broses hir gyda llawer o gamau i sicrhau ein bod yn dilyn y Cod Trefniadaeth Ysgolion.*
- i) Nododd aelod o'r Corff Llywodraethol pwysigrwydd yr ysgol i'r pentref a faint o golled fyddai cau'r ysgol i'r gymuned. Byddai'n anodd i'r gymuned redeg yr adeilad yn sgil costau cynnal a chadw. Does dim yn y pentref os byddai'r ysgol yn cau. Mae nifer o weithgareddau sydd yn pontio cenedlaethau yn cael eu cynnal yn yr ysgol:**
- **Clwb yr Henoed (dros 50) yn cyfarfod pob pythefnos**
 - **Gwersi Cymraeg**
 - **Clwb Gwnïo**
 - **Cawl a Chân**
 - **Berllan yn y parc**
- Nodwyd fod y polisi ôl-ddefnydd yn caniatáu i'r gymuned gael y cynnig cyntaf lle fyddai'n bosib troi'r adeilad yn adnodd cymunedol os bydd diddordeb gan y gymuned. Bydd asesiad effaith ar y Gymuned hefyd yn cael ei greu ar gyfer pob opsiwn.*
- j) A fyddai'n bosib cadw'r ysgol o dan ofal yr Adran Addysg gan ei ail-ddiffinio fel Canolfan Awyr Agored ar gyfer holl blant y Sir?**
Nododd GapRh os byddai'r ysgol yn cau, mae'n annhebygol y byddai'r Adran Addysg yn gallu ariannu hynny, ond fe all fod yn opsiwn i'r gymuned ei wireddu, yn unol a'r polisi ôl-ddefnydd. Nodwyd fod pentref Abersoch yn y broses o droi hen adeilad yr ysgol mewn i ganolfan gymunedol amlbwrpas, gyda chaffi ac unedau busnes.
- k) A fyddai'r gymuned/ plant yn cael anfon sylwadau/ cynnig opsiynau?**
Nodwyd, pe byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen i gynnal ymgynghoriad statudol, byddai cyfle yn ystod y cyfnod ymgynghori i gynnal sesiwn penodol gyda'r plant a byddai eu sylwadau yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad fel sylwadau pawb arall.

6	Cloi	• Y cam nesaf yw rhannu opsiynau amgen gyda Moderneiddio Addysg erbyn dydd Mawrth 1af o Ebrill. • Yn dilyn derbyn yr opsiynau amgen bydd cyfarfod Panel Adolygu 2 yn cael ei gynnal ym mis Ebrill/ Mai i drafod yr holl opsiynau.
---	------	---

PANEL ADOLYGU YSGOL GYNRADD NEBO YSGOL GYNRADD NEBO REVIEW MEETING

12 MAI 2025
12 MAY 2025

1

AGENDA

1. Croeso	1. <i>Welcome</i>
2. Crynhoi Prif Heriau	2. <i>Summary of Main Challenges</i>
3. Opsiynau Posib	3. <i>Possible Options</i>
4. Dadansoddiad SWOT	4. <i>SWOT Analysis</i>
5. Camau Nesaf	5. <i>Next Steps</i>

2

CRYNHOI PRIF HERIAU'R SEFYLLFA BRESENNOL / SUMMARY OF THE MAIN CHALLENGES OF THE CURRENT SITUATION

1	Nifer disgyblion yr ysgol yr isaf yn y sir <i>The number of pupils at the school is the lowest in the county</i>
2	Rhagamcanion yn parhau yn isel <i>Projections remain low</i>
3	Nifer uchel o lefydd gweigion <i>High number of surplus places</i>
4	Maint dosbarthiadau bychain <i>Small class sizes</i>
5	Amrediad ystod oed eang o fewn dosbarthiadau <i>Broad age range within classes</i>
6	Cost y disgybl ymysg yr uchaf yn y sir a sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol <i>Cost per pupil amongst the highest in the county and significantly higher than the county average</i>
7	Ysgol yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 (Medi 2024) trwy'r gwarchodaeth staffio <i>School receives an additional £49,404 (September 2024) through the minimum staffing protection</i>

3

RHESTR O OPSIYNAU / LIST OF OPTIONS

1	Parhau gyda'r sefyllfa bresennol / <i>Continue with the current situation.</i>
2	Ffederaleiddio gyda ysgol gyfagos / <i>Federate with a neighboring school.</i>
3	Ffederaleiddio gyda ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant gyda anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt / <i>Federation with neighboring school while adding a specialist unit for children with additional learning needs at Ysgol Nebo, where mainstream education is challenging for them.</i>
4	Cau Ysgol Nebo a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol cyfagos / <i>Close Ysgol Nebo and offer places to the learners in a neighboring school.</i>
5	Ysgol Nebo yn datblygu yn leoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleon unigryw i gyflawni gwaith maes) / <i>Ysgol Nebo to be developed as a specialist location for certain individual subjects (unique opportunities to carry out fieldwork).</i>
6	Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gyda anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt / <i>Ysgol Nebo to offer a specialist unit to support children with additional learning needs, where mainstream education is challenging for them.</i>
7	Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle / <i>Establish a Language Unit for the Dyffryn Nantlle catchment area at Ysgol Nebo.</i>

4

OPSIYNAU / OPTIONS

- Rydym wedi ymchwilio i'r 7 opsiwn yma.
- Mae pob opsiwn wedi ei ddadansoddi ar ffurf 'SWOT Analysis'.
- We have researched these 7 options.*
- Each option has been analysed by means of a 'SWOT Analysis'*

**Sylwer bod y sylwadau a rannwyd yn ystod y cyfarfod wedi'u hychwanegu mewn coch o dan bob opsiwn.*

**Please note that the comments shared during the meeting have been added in red under each options.*

5

1. Parhau gyda'r sefyllfa bresennol

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel.
Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartref dysgwyr y dalgylch.	Cost y disgybl yn parhau'n uchel.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.
Swyddi staff yr ysgol yn parhau (yn ddibynnol ar y dyraniad).	Maint dosbarthiadau bychain.
<i>Cymhareb staff i ddysgwyr yn gweithio'n dda yn Ysgol Nebo.</i>	Niferoedd dysgwyr ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswllt i'r Pennaeth.
<i>Ymagwedd gynhwysol gadarn yn Ysgol Nebo.</i>	Canran uchel o lefydd gweigion yn yr ysgol yn parhau.
<i>Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Nebo yn ganolog i bopeth.</i>	
CYFLEON	BYGYTHIADAU
<i>Dosbarthiadau bychain</i>	Rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel.
<i>Ystod oedran eang yn gyfle i weithio gyda'u cyfoedion (helpu eu gilydd).</i>	Posiblirwydd o ddiffyg yn y gyllideb.
<i>Gweithgareddau cymunedol rhwng yr ysgol â'r gymuned.</i>	Costau cynnal a chadw'r adeilad yn parhau.
	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn mynychu ysgolion all dalgylch.
	Ansicrwydd yn parhau ynglŷn â chynnaladwyedd hir dymor yr ysgol.

6

1. Continue with the current situation

STRENGTHS	WEAKNESSES
School and community resource to remain in Nebo.	Number of learners remain low.
School within reasonable distance of the homes of learners in the catchment area.	Cost per learner remains high.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Wide age range within classes.
School staff positions will continue (subject to the allocation).	Small classes.
Staff to learner ratio working well at Ysgol Nebo.	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
A robust inclusive approach at Ysgol Nebo.	A high percentage of surplus places at the school remains.
The health and well-being of Ysgol Nebo learners is central to everything.	
OPPORTUNITIES	THREATS
Small classes.	Projected learner numbers remain low.
Wide age range is an opportunity to work with their peers (help each other).	Possibility of a budget deficit.
Community activities between the school and the community.	Building maintenance costs continue.
	A high percentage of children from the Nebo catchment area attend schools outside the catchment area.
	Uncertainty continues regarding the long-term sustainability of the school.

7

2. Ffedereiddio gyda ysgol gyfagos

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau
Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartref dysgwyr y dalgylch.	Maint dosbarthiadau bychain.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel.
Cymhareb staff i ddysgwr yn gweithio'n dda yn Ysgol Nebo.	Niferoedd ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswllt i'r Pennaeth.
Ymagwedd gynhwysol gadarn yn Ysgol Nebo.	Llefydd gweigion yn parhau. Dim yn debygol o arwain at gynnydd yn nifer dysgwyr Ysgol Nebo.
Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Nebo yn ganolog i bopeth.	Cost y dysgwr yn parhau yn uchel.
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Un Corff Llywodraethol.	Posiblirwydd o ddiffyg yn y gyllideb.
Rhannu adnoddau ac arbenigeddau.	Costau cynnal a chadw'r adeiladau yn parhau.
Ysgolion yn cefnogi eu gilydd.	Rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel.
Gall model ffurfiol roi strwythur pendant.	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn mynychu ysgolion all dalgylch.
Gweithgareddau cymunedol rhwng yr ysgol â'r gymuned.	Ffederasiwn yn fodel sydd yn ddibynol ar barodrwydd ysgolion eraill i ymuno â' trefniant i gyd-weithio.

8

2. Federation with neighboring school

STRENGTHS	WEAKNESSES
School and community resource to remain in Nebo.	Wide age range within classes.
School within reasonable distance of the homes of learners in the catchment area.	Small classes.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Numbers of learners remain low.
Staff to learner ratio working well at Ysgol Nebo.	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
A robust inclusive approach at Ysgol Nebo.	High percentage of surplus places in the school. Not likely to lead to an increase in the number of learners at Ysgol Nebo.
The health and well-being of Ysgol Nebo learners is central to everything.	Cost per pupil remains high.
OPPORTUNITIES	THREATS
One Governing Body.	Possibility of a budget deficit.
Sharing resources and expertise.	Building maintenance costs continue.
Schools supporting each other.	Projected learner numbers remain low.
A formal model can provide a clear structure.	A high percentage of children from the Nebo catchment area attend schools outside the catchment area.
Community activities between the school and the community.	Federation is a model which is dependent on the willingness of other schools to join an arrangement to work together.

9

3. Ffederaleiddio gyda ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant gyda anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt.

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau
Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartref dysgwyr y dalgylch.	Maint dosbarthiadau bychain.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel, gan nad yw ffederaleiddio na lleoli uned ADY ar safle ysgol yn arferol yn denu dysgwyr ychwanegol i'r ysgol.
Cymhareb staff i ddysgwr yn gweithio'n dda yn Ysgol Nebo.	Niferoedd ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswllt i'r Pennaeth.
Ymagwedd gynhwysol gadarn yn Ysgol Nebo.	Llefydd gweigion yn parhau. Dim yn debygol o arwain at gynydd yn nifer dysgwyr Ysgol Nebo.
Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Nebo yn ganolog i bopeth.	Cost y dysgwr yn parhau yn uchel.
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Un Corff Llywodraethol.	Gwasanaeth ADY a Chynhwysiad yn gweithio efo ysgolion i sicrhau bod disgyblion gydag anawsterau penodol yn cael eu cynnwys yn y cwricwlwm, gan sicrhau ethos gynhwysol ysgol gyfan, gyda disgyblion ag ADY yn cael eu cefnogi i gymryd rhan lawn yng nghymuned yr ysgol.
Rhannu adnoddau ac arbenigeddau.	Posiblirwydd o ddiffyg yn y gyllideb.
Ysgolion yn cefnogi eu gilydd.	Costau cynnal a chadw'r adeiladau yn parhau.
Gall model ffurfiol roi strwythur pendant.	Rhagamcanion niferoedd yn parhau yn isel.
Gwell defnydd o'r adeilad drwy leoli uned ADY ar y safle.	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn mynychu ysgolion all dalgylch.
Grantiau ychwanegol i gyfarch gwelliannau ar gyfer dysgwyr gyda ADY.	Ffederasiwn yn fodel sydd yn ddiabyddol ar barodrwydd ysgolion eraill i ymuno â trefniant i gyd-weithio.
Gweithgareddau cymunedol rhwng yr ysgol â'r gymuned.	

10

3. Federation with neighboring school while adding a specialist unit for children with additional learning needs at Ysgol Nebo, where mainstream education is challenging for them.

STRENGTHS	WEAKNESSES
School and community resource to remain in Nebo.	Wide age range within classes.
School within reasonable distance of the homes of learners in the catchment area.	Small classes.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Numbers of learners remain low, as federating or locating an ALN unit on a school site does not normally attract additional learners to the school.
Staff to learner ratio working well at Ysgol Nebo.	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
A robust inclusive approach at Ysgol Nebo.	High percentage of surplus places in the school. Not likely to lead to an increase in the number of learners at Ysgol Nebo.
The health and well-being of Ysgol Nebo learners is central to everything.	Cost per pupil remains high.
OPPORTUNITIES	THREATS
One Governing Body.	The ALN and Inclusion Service works with schools to ensure that learners with specific needs are included in the curriculum, ensuring the inclusive ethos of the whole school, with learners with ALN being supported to participate fully in the school community.
Sharing resources and expertise.	Possibility of a budget deficit.
Schools supporting each other.	Building maintenance costs continue.
A formal model can provide a clear structure.	Projected learner numbers remain low.
Increased use of building by locating a ALN unit on the site.	A high percentage of children from the Nebo catchment area attend schools outside the catchment area.
Additional grants to address improvements for learners with ALN.	Federation is a model which is dependent on the willingness of other schools to join an arrangement to work together.
Community activities between the school and the community.	

11

4. Cau Ysgol Gynradd Nebo a chynnig lle i'r disgyblion mewn ysgol gyfagos.

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Dysgwyr i gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy hyfyw / addas.	Colli presenoldeb ysgol yn Nebo.
Lleihad yng nghanran y llefydd gweigion.	Pellter teithio pellach o gartref dysgwyr dalgylch Nebo.
Llawer o blant dalgylch Nebo eisoes yn mynychu ysgolion cyfagos.	Costau cludiant i gludo dysgwyr i ysgol amgen.
Lleihad yng nghost y disgybl.	Dysgwyr i gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau o faint mwy.
Gwarchodaeth lleiafswm staffio yn lleihau.	Colli'r ymagwedd gynhwysol gadarn mae Ysgol Nebo yn gynnig i gefnogi iechyd a lles.
Ni fyddai rhaid i ddysgwyr deithio pellter afresymol i ysgol gyfagos.	Effaith negyddol ar les y dysgwyr presennol sydd yn Ysgol Nebo.
Ysgolion cyfagos yn cynnig addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	
Ansawdd addysg holl ysgolion cyfagos o leiaf gystal â Ysgol Nebo (Arolygon Estyn)	
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Cyfle i ddysgwyr gymysgu yn ddyddiol gyda mwy o ddysgwyr o'r un oedran.	Diswyddo Staff.
Cymuned ehangach ble gall y plant a'r rhieni elwa ar greu cysylltiadau cryfach rhwng cymunedau.	Posiblirwydd o golli adnodd cymunedol yn y pentref.
Arbed ar gostau cynnal a chadw adeilad.	

12

4. Close Ysgol Gynradd Nebo and offer pupils a place at a neighboring school.

STRENGTHS	WEAKNESSES
Learners to be taught in classes of a more viable / suitable size.	Loss of school presence in Nebo.
A reduction in the percentage of surplus places.	Greater travelling distance from the homes of learners living in the Nebo catchment area.
Many children from the Nebo catchment area already attends nearby schools.	Transport costs to transport learners to an alternative school.
Reduction in the cost per pupil.	Learners to be taught in larger class sizes.
Minimum staffing protection reduced.	Losing the robust inclusive approach that Ysgol Nebo offers to support health and well-being.
Learners would not have to travel an unreasonable distance to a neighboring school.	A negative impact on the well-being of the current learners at Ysgol Nebo.
Nearby schools offering Category 3 Welsh-medium education.	
The quality of education at all neighboring schools is at least as good as Ysgol Nebo (Estyn Reports).	
OPPORTUNITIES	THREATS
Opportunity for learners to mix daily with other learners of the same age.	Staff Redundancy.
A wider community where children and parents can benefit from stronger connections between communities.	Possibility of losing a community resource in the village.
Savings on building maintenance costs.	

13

5. Ysgol Nebo yn datblygu yn leoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleon unigryw i gyflawni gwaith maes)

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw presenoldeb safle ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Cost y disgybl yn uchel.
Cymhareb staff i ddysgwyr yn gweithio'n dda yn Ysgol Nebo.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.
Ymagwedd gynhwysol gadarn yn Ysgol Nebo.	Maint dosbarthiadau bychain.
Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Nebo yn ganolog i bopeth.	Niferoedd dysgwyr ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswilt i'r Pennaeth.
	Canran uchel o lefydd gweigion yn yr ysgol.
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Dosbarthiadau bychain	Costau cynnal a chadw'r adeilad yn parhau.
Model unigryw sydd yn gyfle i ddysgu mewn amgylchedd awyr agored.	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn debygol o barhau i fynychu ysgolion all dalgylch.
Cyfrannu'n gadarnhaol at les meddyliol ac emosiynol y dysgwyr.	Yn ddibynol ar yr union fodel, posib y byddai angen gweithredu proses i gau'r ysgol bresennol ac ail agor fel ysgol arbenigol. Gallai hynny arwain at ddiswyddiadau staff.

14

5. Ysgol Nebo to be developed as a specialist location for certain individual subjects (unique opportunities to carry out fieldwork).

STRENGTHS	WEAKNESSES
School site and community resource to remain in Nebo.	Learner numbers remain low.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Cost per learner remains high.
Staff to learner ratio working well at Ysgol Nebo.	Wide age range within classes.
A robust inclusive approach at Ysgol Nebo.	Small classes.
The health and well-being of Ysgol Nebo learners is central to everything.	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
	High percentage of surplus places in the school.
OPPORTUNITIES	THREATS
Small classes.	Building maintenance costs continue.
A unique model that offers an opportunity to learn in an outdoor environment.	A high percentage of children from the Nebo catchment area are likely to continue attending schools outside the catchment area.
Contribute positively to the mental and emotional well-being of the learners.	Depending on the exact model, it may be necessary to implement a process to close the current school and reopen as a specialist school. That could lead to staff redundancies.

15

6. Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gyda anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt.

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel, gan nad yw lleoli uned ADY ar safle ysgol yn arferol yn denu dysgwyr ychwanegol i'r ysgol.
Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartref dysgwyr y dalgylch.	Cost y dysgwr yn parhau yn uchel.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.
Cymhareb staff i ddysgwyr yn gweithio'n dda yn Ysgol Nebo.	Maint dosbarthiadau bychain.
Ymagwedd gynhwysol gadarn yn Ysgol Nebo.	Niferoedd dysgwyr ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswllt i'r Pennaeth.
Iechyd a lles dysgwyr Ysgol Nebo yn ganolog i bopeth.	Costau cludiant uwch i gludo dysgwyr i'r Uned ADY.
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Gwell defnydd o'r adeilad drwy leoli uned ADY ar y safle.	Gwasanaeth ADY a Chynhwysiad yn gweithio efo ysgolion i sicrhau bod disgyblion gydag anawsterau penodol yn cael eu cynnwys yn y cwricwlwm, gan sicrhau ethos gynhwysol ysgol gyfan, gyda disgyblion ag ADY yn cael eu cefnogi i gymryd rhan lawn yng nghymuned yr ysgol.
Dosbarthiadau bychain.	Diffyg cyllideb cyfalaf i wneud addasiadau i'r safle.
Cyfrannu'n gadarnhaol at les meddyliol ac emosiynol y dysgwyr.	Costau cynnal a chadw'r adeilad yn parhau.
Gweithgareddau cymunedol rhwng yr ysgol â'r gymuned.	Angen hyfforddiant / recriwtio staff arbenigol.
Uwch-sgilio staff presennol Ysgol Nebo.	Canolfannau arbenigol eisoes wedi'u sefydlu ar gyfer plant gyda anghenion dwys
	Aberthu gofod dysgu ar gyfer yr Uned ADY ar y safle.
	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn debygol o barhau i fynychu ysgolion all dalgylch.

16

6. Ysgol Nebo to offer a specialist unit to support children with additional learning needs, where mainstream education is challenging for them.

STRENGTHS	WEAKNESSES
School and community resource to remain in Nebo.	Learner numbers remain low, as locating an ALN unit on a school site does not usually attract additional learners to the school.
School within reasonable distance of the homes of learners in the catchment area.	Cost per learner remains high.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Wide age range within classes.
Staff to learner ratio working well at Ysgol Nebo.	Small classes.
A robust inclusive approach at Ysgol Nebo.	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
The health and well-being of Ysgol Nebo learners is central to everything.	Higher transport costs to transport learners to the ALN Unit.
OPPORTUNITIES	THREATS
Increased use of building.	The ALN and Inclusion Service works with schools to ensure that learners with specific needs are included in the curriculum, ensuring the inclusive ethos of the whole school, with learners with ALN being supported to participate fully in the school community.
Small classes.	Lack of capital funding to adapt / modify the site.
Contribute positively to the mental and emotional well-being of the learners.	Building maintenance costs continue.
Community activities between the school and the community.	It would be necessary to recruit specialist staff.
Upskilling the current staff of Ysgol Nebo.	Specialist centres have already been established.
	Sacrifice learning space for the ALN Unit on site.
	A high percentage of children from the Nebo catchment area are likely to continue attending schools outside the catchment area.

17

7. Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle

CRYFDERAU	GWENDIDAU
Cadw ysgol ac adnodd cymunedol yn Nebo.	Niferoedd dysgwyr yn parhau yn isel, gan nad yw lleoli uned iaith ar safle ysgol yn arferol yn denu dysgwyr ychwanegol i'r ysgol.
Ysgol o fewn pellter rhesymol i gartref dysgwyr y dalgylch.	Cost y dysgwr yn parhau yn uchel.
Dysgwyr yn derbyn addysg cyfrwng Cymraeg Categori 3.	Amrediad oedran eang o fewn dosbarthiadau.
Maint dosbarthiadau bychain.	Maint dosbarthiadau bychain.
	Niferoedd dysgwyr ddim yn ddigon i ganiatáu amser digyswllt i'r Pennaeth.
	Costau cludiant uwch i gludo dysgwyr i'r Uned Iaith.
CYFLEON	BYGYTHIADAU
Uned iaith penodol i ddalgylch Dyffryn Nantlle.	Dim arian cyfalaf i ddatblygu Ysgol Nebo. Buddsoddiad o dros £2 miliwn (Grant Llywodraeth Cymru) wedi galluogi Cyngor Gwynedd wireddu'r weledigaeth newydd ar gyfer Cyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd tuag at 2032 a thu hwnt (Cabinet Gorffennaf 2021).
Gwell defnydd o'r adeilad.	Canolfannau iaith Uwchradd a Chynradd yn gwasanaethu ym mhob ardal yng Ngwynedd (Arfon, Dwyfor a Meirionnydd).
Gweithgareddau cymunedol rhwng yr ysgol â'r gymuned.	Costau i addasu'r safle a chostau rhedeg ychwanegol i'r Gyfundrefn Drochi i gynnal Uned Iaith.
	Costau cynnal a chadw'r adeilad yn parhau
	Aberthu gofod dysgu ar gyfer yr Uned Iaith.
	Canran uchel o blant dalgylch Nebo yn debygol o barhau i fynychu ysgolion all dalgylch.

18

7. Ysgol Nebo offers a Language Unit for the Dyffryn Nantlle catchment area

STRENGTHS	WEAKNESSES
School and community resource to remain in Nebo.	Learner numbers remain low, as locating an ALN unit on a school site does not usually attract additional learners to the school.
School is within a reasonable distance of the homes of the learners living in the catchment area.	Cost per learner remains high.
Learners receiving Category 3 Welsh-medium education.	Wide age range within classes.
Dosbarthiadau bychain.	Small classes.
	Numbers of learners not enough to allow non-teaching time for the Headteacher.
	Higher transport costs to transport learners to the language Unit.
OPPORTUNITIES	THREATS
Specific Language Unit for Dyffryn Nantlle catchment area.	No capital funding to develop Ysgol Nebo. An investment of over £2 million (Welsh Government Grant) has enabled Cyngor Gwynedd to fulfil the new vision for an Immersion Education System in Gwynedd towards 2032 and beyond (Cabinet July 2021).
Increased use of building.	Secondary and Primary language centres serving all areas in Gwynedd (Arfon, Dwyfor and Meirionnydd).
Community activities between the school and the community.	Costs to adapt the site and additional running costs for the Welsh Language Immersion Education System to maintain a Language Unit.
	Building maintenance costs continue.
	Sacrifice learning space for the Language Unit on site.
	A high percentage of children from the Nebo catchment area are likely to continue attending schools outside the catchment area.

19

CAMAU NESAF/ NEXT STEPS

Camau Nesaf / <i>Next Steps</i>	Dyddiad / <i>Date</i>
Dyddiad cau ar gyfer derbyn unrhyw gywiriadau / sylwadau <i>Closing date for receiving any corrections / comments</i>	23/05/2025
Cyfarfod Panel Adolygu 3 / <i>Review Panel Meeting 3</i>	Gorffennaf 2025 / <i>July 2025</i>
Adrodd yn ôl i Gabinet ar ganlyniad y trafodaethau / <i>Report back to Cabinet on the outcome of the discussions</i>	Medi 2025 / <i>September 2025</i>

20

PANEL ADOLYGU YSGOL GYNRADD NEBO

Addysg

Cyfarfod:	Panel Adolygu Ysgol Nebo	Dyddiad/Amser/Lleoliad: 12 Mai 2025, 18:00, Ysgol Nebo
Presennol:	<u>Aelod Cabinet Addysg:</u> Cynghorydd Dewi Jones. <u>Swyddogion Adran Addysg:</u> Gwern ap Rhisiart (Pennaeth Addysg), Rhian Eifiona Hughes (Swyddog Moderneiddio Addysg), Hana Llyn Roberts (Swyddog Prosiect Addysg). <u>Staff a Llywodraethwyr Ysgol Nebo:</u> 10 aelod <u>Rhieni / Gwarchodwyr:</u> 2 aelod <u>Pwyllgor Nebo a Nasareth:</u> 1 aelod	

Cofnod Llawn		
	Eitem/ Pwnc	Gweithrediad
1	Croeso	Croesawodd Gwern ap Rhisiart, Pennaeth Addysg pawb i'r cyfarfod.
2	Crynhof'r Prif Heriau	- Aethpwyd drwy'r cyflwyniad sydd yn amlygu'r sefyllfa bresennol gan gyfarch y prif heriau sef: - Nifer disgyblion yr ysgol yr isaf yn y sir - Rhagamcanion yn parhau yn isel - Nifer uchel o lefydd gweigion - Maint dosbarthiadau bychain - Amrediad ystod oed eang o fewn dosbarthiadau - Cost y disgybl ymysg yr uchaf yn y sir a sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol - Ysgol yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 (Medi 2024) trwy'r gwarchodaeth staffio. - Nododd GapRh nad oes newid i'r heriau ers y cyfarfod diwethaf ac mae'r rhagamcanion yn parhau i fod yn isel. - Eglurodd bod dyletswydd ar yr awdurdod yn unol â'r Cod Trefniadaeth i adolygu'r ddarpariaeth os oes canran uchel o lefydd gweigion.
3	Opsiynau Posib	- Nodwyd fod 7 opsiwn wedi dod i'n sylw. Mae 3 opsiwn wedi cael ei gynnig gan yr Adran Addysg a 4 ychwanegol wedi cael ei gyflwyno gennych chi fel rhanddeiliaid. - Nodwyd ein bod wedi cynnal dadansoddiad SWOT ar y 7 opsiwn yn erbyn yr heriau mae'r ysgol yn wynebu. Gofynnwyd i'r rhanddeiliaid adael i'r Adran Addysg wybod os oes rhywbeth yn ffeithiol anghywir ac eglurwyd bod y cyfarfod heno yn gyfle i dderbyn mewnbwn gan y rhanddeiliaid. Opsiwn 1: Parhau gyda'r sefyllfa bresennol. - Aethpwyd trwy gryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau'r opsiwn. - Fe nododd un rhiant fod yna ddiffyg trefniant hyblyg ar gyfer plant mewn ysgolion a'i fod yn wendid nad oes gan y Cyngor bolisi sydd yn caniatáu i ysgolion fod yn hyblyg o ran nifer o ddiwrnodau mae plant sydd yn cael eu haddysgu gartref yn mynychu'r

		ysgol. Nododd y rhiant os byddai polisi yn caniatáu i fod yn hyblyg byddai niferoedd yr ysgol yn cynyddu. • GapRh yn adnabod yr her, ac yn deall fod canran o rieni eisiau addysgu gartref rhan amser. Os ydym yn newid y polisi buasai hyn yn cael effaith ar bob ysgol nid Ysgol Nebo yn unig. • GapRh yn cytuno i edrych ar yr elfen trefniant hyblyg ac i adrodd yn ôl. • Nododd un rhiant fod rhieni yn dewis mynd a'u plant all-dalgylch oherwydd nad oes Cylch Meithrin/ clwb ar ôl ysgol yn cael ei gynnig yma. Nododd GapRh byddai cynnal Cylch Meithrin yn heriol gyda niferoedd y dalgylch mor isel (8 disgybl oed cynradd sydd yn byw yn nalgylch Nebo). • Sylw arall gafodd ei godi oedd nad yw'r Cyngor yn marchnata dosbarthiadau bychain fel rhywbeth da. Cafwyd sylw fod dosbarthiadau bychain yn cael ei farchnata fel gwendid. Angen ei ychwanegu fel cryfder yn y SWOT. Nodwyd fod astudiaethau wedi cael eu cynnal yn dangos fod ethos a lles saff yn well mewn ysgolion gyda llai o blant. Mewn ysgolion preifat ceir ddosbarthiadau dim mwy nag 15 o ddysgwyr, felly ddim yn gweld pam fod dosbarthiadau o 30 yn cael ei weld fel rhywbeth da. • Nododd GapRh ei fod yn cytuno gall dosbarthiadau o 30 fod yn heriol, ond rydym yn edrych ar ffigyrau sengl yma yn Ysgol Nebo. • Sylw arall gafodd ei godi oedd pam fod amrediad oedran eang yn cael ei weld fel gwendid, mae hefyd yn gryfder. • Cytunwyd i ychwanegu amrediad oedran eang a maint dosbarthiadau bychain fel cryfder i'r SWOT sydd wedi cael ei gynnig gan y rhanddeiliaid. Opsiwn 2: Ffedereiddio gydag ysgol gyfagos. • Eglurwyd fod ffedereiddio yn broses ffurfiol lle mae dwy ysgol yn dod at ei gilydd gydag un pennaeth ar gyfer y ddwy ysgol. Drwy ffedereiddio gydag ysgol gyfagos mae rhai manteision fel adnodd cymunedol yn parhau, dim angen cludiant i ysgol amgen, ond mae posibilrwydd byddai'r heriau presennol hefyd yn parhau. • Ychwanegwyd fod ffederasiwn yn fodel sydd yn ddibynnol ar barodrwydd ysgolion eraill i ymuno a'r trefniant i gyd-weithio. • Nodwyd y byddwn yn trafod gyda ysgolion cyfagos fel rhan o'r broses i weld os oes awydd ganddynt ffedereiddio. Opsiwn 3: Ffedereiddio gydag ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo. • Aethpwyd drwy'r cryfderau, gwendidau, cyfleoedd a'r bygythiadau. • Nododd GapRh fod galw am gefnogaeth ADY, felly mae'n rhywbeth rydym yn edrych arno. Strategaeth ADY a Chynhwysiad yr Adran Addysg yw cynhwyso plant o fewn ysgolion, yn hytrach na thynnu nhw allan o'r ysgol a symud nhw i ddarpariaeth arall. • Nododd yr Aelod Lleol bod posibilrwydd i dderbyn grantiau gan y Llywodraeth i wella darpariaeth ADY. Eglurodd GapRh bod grantiau ADY ar gael ar gyfer pob ysgol. Petai Ysgol Nebo yn cael ei thrawsnewid i fod un Uned ADY, byddai angen buddsoddiad sylweddol. • Sylw arall gafodd ei godi oedd bod cynhwysiad mewn ysgolion bach yn well gan fod modd derbyn mwy o gefnogaeth. Mae'r galw am fwy o gefnogaeth ADY yn cynyddu. • Nodwyd gan y rhanddeiliaid, er bod yr opsiwn yma yn cyfarch ADY, mae pwyslais hefyd ar ddarparu lleoliad ar gyfer plant sydd yn dioddef gyda gor-bryder, a phlant sydd methu ymdopi gydag amgylchedd ysgol fawr, plant sydd ddim o reidrwydd yn
--	--	--

		dod o dan anghenion dysgu ychwanegol. Os yw plant yn cael ymyrraeth yn ifanc mae'n bosib gwneud arbedion tymor hir. • Nododd GapRh bod modd cynnwys yr elfen uchod o dan yr opsiwn hwn. • Sylw arall a gododd oedd bod angen ehangu mwy ar yr ochor gymunedol yn y cryfderau. Nododd GapRh byddai'r manylder am yr ochor gymunedol yn cael ei gyfarch yn yr asesiad effaith cymunedol fydd yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet. Bydd y manylder yn yr asesiad effaith. • Nododd y Pennaeth ei bod yn bwysig nodi fod nifer o blant all dalgylch yn dewis dod i Ysgol Nebo. • Gofynnwyd pwy sydd yn gosod ac yn penderfynu'r dalgylchoedd, ac os oes posibil gwneud dalgylch Nebo yn fwy. Nododd GapRh bod y dalgylchoedd yn hanesyddol ac wedi bod mewn lle ers blyneddau, ac os byddwn yn gwneud dalgylch Nebo yn fwy byddai yn golygu gwneud dalgylchoedd ysgolion eraill yn llai. Erbyn heddiw mae rhieni yn cael penderfynu pa ysgol i ddanfôn eu plant gyda Pholisi Mynediad. Opsiwn 4: Cau Ysgol Nebo a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol gyfagos. • Aethpwyd drwy'r cryfderau, y gwendidau, y cyfleoedd a'r bygythiadau. • Nododd yr Awdurdod y byddai'r opsiwn yma yn golygu colli adnodd cymunedol. Er hyn mae gan y Cyngor Bolisi Ôl-ddefnydd sydd yn sicrhau fod y cynnig cyntaf yn mynd i'r gymuned i fabwysiadu a gwneud defnydd o'r adeilad. • Un sylw a gododd oedd effaith negyddol ar les y dysgwyr petai'r opsiwn yma yn cael ei weithredu. Nodwyd ei fod yn hanfodol bod lles y plant yn cael ei ychwanegu i'r SWOT fel gwendid yn yr opsiwn yma. • Pryder i riant os bydd Ysgol Nebo ac ysgol gyfagos yn cau, nid oes ysgol fach arall yn y dalgylch. Ychwanegodd y gall Ysgol Nebo fod yn adnodd gwych ar gyfer plant sydd yn dioddef gor-bryder eithafol a methu ymdopi mewn ysgol fawr. Opsiwn 5: Ysgol Nebo yn datblygu yn leoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleoedd unigryw i gyflawni gwaith maes). • Nodwyd fod yr opsiwn yma wedi codi yn y cyfarfod diwethaf. Aethpwyd drwy'r cryfderau, y gwendidau, y cyfleoedd a'r bygythiadau sydd yn deillio o'r opsiwn. • Eglurwyd, os byddai'r opsiwn yma yn cael ei weithredu, o bosib byddai angen gweithredu proses i gau'r ysgol bresennol, ac ail agor fel ysgol arbenigol gan fod y ddarpariaeth yn newid, a gallai hynny arwain at ddiswyddiadau staff. Opsiwn 6: Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt. • Nodwyd fod yr opsiwn yma wedi codi yn y cyfarfod diwethaf. • Aethpwyd drwy'r cryfderau, y gwendidau, y cyfleoedd a'r bygythiadau. • Nododd un o'r rhanddeiliaid, fel opsiwn 3, er bod yr opsiwn yma yn cyfarch ADY, mae pwyslais hefyd ar ddarparu lleoliad ar gyfer plant sydd yn dioddef gyda gor-bryder, a phlant sydd methu ymdopi gydag amgylchedd ysgol fawr, plant sydd ddim o reidrwydd yn dod o dan anghenion dysgu ychwanegol. • Cafwyd sylwad y byddai'r opsiwn yma'n gyfle unigryw i'r Cyngor wneud rhywbeth gwahanol yn Nebo. Cyfle i dreialu darpariaeth wahanol o bosib. • Ychwanegwyd cryfder, sef cyfle i uwch sgilio staff presennol yn hytrach na recriwtio staff newydd.
--	--	--

		- Nodwyd nad yw capasiti presennol yr ysgol yn adlewyrchiad teg o'r sefyllfa. Nododd GapRh ei fod yn hapus edrych i mewn i rif derbyn / capasiti yr ysgol, ond nid yw'n newid y sefyllfa bresennol a'r heriau. Opsiwn 7: Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle. - Nodwyd fod yr opsiwn yma wedi cael ei amlygu yn y cyfarfod diwethaf. - Eglurwyd, drwy addasu'r ysgol i gynnwys Uned Iaith byddai rhai manteisio e.e. adnodd cymunedol yn parhau ac uned iaith benodol yn Nyffryn Nantlle, ond byddai holl heriau presennol hefyd yn parhau. Mi fyddai angen addasu'r ysgol er mwyn creu gofod newydd ar gost sylweddol. - Eglurwyd bod buddsoddiad eisoes wedi digwydd i wireddu'r weledigaeth ar gyfer Cyfundrefn Addysg Drochi yng Ngwynedd, felly nid oes galw ychwanegol am ganolfannau iaith yng Ngwynedd ar hyn o bryd.
4	Sylwadau Cyffredinol ar y Dadansoddiad SWOT	- Roedd un unigolyn yn teimlo bod mwy o gryfderau yn opsiwn 4 oedd yn gwneud iddi gwestiynu os ydym yn rhagdybio'r broses. - Pwysleisiwyd mai pwrpas y sesiwn heno oedd cael mewnbwn y rhanddeiliaid ar yr opsiynau ac ein bod yn hollol agored gyda'r rhanddeiliaid am yr heriau mae'r ysgol yn ei wynebu. - Nodwyd nad ydym yn ffafrio unrhyw opsiwn ar y pwynt yma a bydd gwerthusiad opsiynau manylach yn cael ei gynnal ar yr holl opsiynau.
5	Camau Nesaf	- Rhanddeiliaid i rannu unrhyw gywiriadau/ sylwadau erbyn y 23 o Fai. Os ydych yn dymuno cael mwy o amser, mae croeso i'r Pennaeth gysylltu gyda'r Tîm Moderneiddio Addysg. - Nodwyd y byddwn yn cylchredeg y cyflwyniad yn dilyn eich mewnbwn heno. - Cyfeiriwyd at trydydd cyfarfod gan nodi y byddwn yn cyflwyno gwerthusiad opsiynau ar y 7 opsiwn cyn gwyliau'r haf (mis Gorffennaf). - Nodwyd y bwriad i adrodd yn ôl i Gabinet ym mis Medi gan roi argymhelliad i'r Cabinet yn dilyn cwblhau'r holl asesiadau perthnasol. Eglurwyd pe byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen i ymgynghori ar unrhyw gynnig, bydd cyfle i'r gymuned gyflwyno eu sylwadau yn ystod y cyfnod ymgynghori. - Nododd Pennaeth Ysgol Nebo bod staff yn pryderu am eu sefyllfa cyflogaeth. Cynigwyd i drefnu sesiwn pellach gyda'r ysgol i drafod unrhyw bryderon ac bod modd i Adnoddau Dynol fod yn bresennol os ydych yn teimlo bod huna'n briodol ar y pwynt yma.

YSGOL NEBO

14 Gorffennaf 2025
14 July 2025

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
 Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

1

AGENDA

1. Croeso	1. Welcome
2. Trafodaethau blaenorol	2. Previous discussions
3. Gwerthusiad Opsiynau	3. Options Appraisal
4. Camau Nesaf ac Amserlen Amlinellol	4. Next Steps and the Outline Timetable
5. Cloi	5. Close

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
 Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

2

TRAFODAETHAU BLAENOROL / PREVIOUS DISCUSSIONS

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

3

PRIF HERIAU'R SEFYLLFA BRESENNOL / MAIN CHALLENGES OF THE PRESENT SITUATION

1	Nifer disgyblion yr ysgol yr isaf yn y sir <i>The number of pupils at the school is the lowest in the county</i>
2	Rhagamcanion yn parhau yn isel <i>Projections remain low</i>
3	Nifer uchel o lefydd gweigion <i>High number of surplus places</i>
4	Maint dosbarthiadau bychain <i>Small class sizes</i>
5	Amrediad ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau <i>Broad age range within classes</i>
6	Cost y disgybl ymysg yr uchaf yn y sir a sylweddol uwch na'r cyfartaledd sirol <i>Cost per pupil amongst the highest in the county and significantly higher than the county average</i>
7	Ysgol yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 (Medi 2024) trwy'r gwarchodaeth staffio <i>School receives an additional £49,404 (September 2024) through the minimum staffing protection</i>

4

RHESTR HIR OPSIYNAU / LONG LIST OF OPTIONS

Yn sgil y mewnbwn a dderbyniwyd yn ystod, ac yn dilyn y cyfarfod cyntaf, cynhyrchwyd rhestr o opsiynau i'w hystyried. Er bod yr achos dros newid wedi ei sefydlu, mae'r opsiwn 'Gwneud Dim' wedi ei gynnwys at ddiben cymharu.

As a result of the input received during, and following the first meeting, a list of options was produced for consideration. Although the case for change has been established, the 'Do Nothing' option is included for comparison purposes.

1	Dim newid - parhau gyda'r sefyllfa bresennol	1	No change – continue with the current situation
2	Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos	2	Federation with a neighboring school
3	Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo	3	Federation with a neighboring school while adding a specialist unit for children with additional learning needs at Ysgol Nebo
4	Cau Ysgol Nebo a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol gyfagos	4	Close Ysgol Nebo and offer places to the learners in a neighboring school.
5	Ysgol Nebo yn datblygu yn leoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleon unigryw i gyflawni gwaith maes)	5	Ysgol Nebo to be developed as a specialist location for certain individual subjects (unique opportunities to carry out fieldwork).
6	Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gyda anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt	6	Ysgol Nebo to offer a specialist unit to support children with additional learning needs, where mainstream education is challenging for them.
7	Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle	7	Establish a Language Unit for the Dyffryn Nantlle catchment area at Ysgol Nebo.

5

GWERTHUSIAD OPSIYNAU / OPTIONS APPRAISAL

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

6

OPSIYNAU I'W GWERTHUSO / OPTIONS TO APPRAISE

1	Dim newid - parhau gyda'r sefyllfa bresennol
2	Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos
3	Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo
4	Cau Ysgol Nebo a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol cyfagos
5	Ysgol Nebo yn datblygu yn leoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleon unigryw i gyflawni gwaith maes)
6	Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gyda anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt
7	Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle

1	No change – continue with the current situation
2	Federation with a nearby school
3	Federation with neighboring school while adding a specialist unit for children with additional learning needs at Ysgol Nebo
4	Close Ysgol Nebo and offer places to the learners in a neighboring school.
5	Ysgol Nebo to be developed as a specialist location for certain individual subjects (unique opportunities to carry out fieldwork).
6	Ysgol Nebo to offer a specialist unit to support children with additional learning needs, where mainstream education is challenging for them.
7	Establish a Language Unit for the Dyffryn Nantlle catchment area at Ysgol Nebo.

7

YSTYRIAETHAU / CONSIDERATIONS

Wrth gymharu opsiynau, byddwn yn rhoi ystyriaeth i sawl ffactor, gan gynnwys:
In comparing options, we will consider several factors, including:

1	Niferoedd dysgwyr a llefydd gweigion/ <i>Pupil numbers and surplus places</i>
2	Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran/ <i>Class sizes and age range</i>
3	Adnoddau ariannol / <i>Financial resources</i>
4	Arweinyddiaeth a Staffio / <i>Leadership and Staffing</i>
5	Ffactorau daearyddol a teithio / <i>Geographical and travel factors</i>
6	Y Gymuned / <i>The Community</i>
7	Yr iaith Gymraeg / <i>The Welsh language</i>
8	Ansawdd addysg / <i>Quality of education</i>
9	Cyflwr ac addasrwydd adeiladau / <i>Condition and suitability of the buildings</i>

8

ESIAMPL GWERTHUSIAD OPSIYNAU / OPTIONS APPRAISAL EXAMPLE

Allwedd
Glas – Manteision
Coch – Anfanteision
Du – Ffeithiau / Sylwadau

Key:
Blue – Advantages
Red – Disadvantages
Black – Facts / Comments

1	2 (a)	2 (b)	3	4	5	6	7	8 (a)	8 (b)
Status Quo	Newid ystod oed Ysgol Aberoch o 5.8 oed i 5.11 oed	Newid ystod oed Ysgol Aberoch o 5.8 oed i 5.9 oed	Ffederaleiddio gyfng ysgol yngol	Ffederaleiddio gyfng ysgol yngol	Ffederaleiddio gyfng ysgol yngol	Ffederaleiddio gyfng ysgol yngol	Cau Ysgol Aberoch a Cyngor Bla Fry dysgibion mewn ysgol angh	Ueddi canolion luth ar safle Ysgol Aberoch	Safonau cych mestru yn Ysgol Aberoch
Maint dysgibion a annwyl oedion	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.	Maint dysgibion a annwyl oedion Ysgol Aberoch yn parhau yn fychan o ddisbarth 5 (C3) a ddisbarth 6 (C4) (Medd 2019). Annwyl oedion hys at 4 mlynedd yn parhau yn y disbarth C5.
Nifer oedion dysgibion	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)	Nifer oedion dysgibion Ysgol Aberoch 33 o lefydd gwagion (79%)
Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion	Rhagwariant yr ysgol yn parhau ymddangos yn fychan o ddisbarth 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion
Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion	Agwngyl cych mestru a chych 5.8 oed i 5.11 oed annwyl oedion annwyl oedion annwyl oedion

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

CAMAU NESAF / NEXT STEPS

Camau / Steps	Amserlen Amlinellol / Outline Timetable
Cwblhau gwerthusiad opsiynau <i>Complete the options appraisal</i>	Gorffennaf – Awst 2025 <i>July – August 2025</i>
Cynnal Asesiadau Effaith (e.e. Ieithyddol, Cymunedol, Cydraddoldeb + Asesiad yn erbyn y Ddeddf Llesiant) ar opsiynau rhestr fer <i>Undertake Impact Assessments (e.g. Language, Community, Equality + Assessment against the Wellbeing Act) on the short list of options</i>	Awst - Medi 2025 <i>August - September 2025</i>
Cyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd <i>Cyngor Gwynedd Cabinet Meeting</i>	14 Hydref 2025 <i>14 October 2025</i>

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

PANEL ADOLYGU YSGOL NEBO

Addysg

Cyfarfod:	Panel Adolygu Ysgol Nebo	Dyddiad/Amser/Lleoliad: 14 Gorffennaf 2025, 18:00, Ysgol Nebo
Presennol:	<u>Swyddogion Adran Addysg:</u> Gwern ap Rhisiart (Pennaeth Addysg), Gwenno Haf Jones (Uwch Swyddog Moderneiddio Addysg), Hana Llyn Roberts (Swyddog Prosiect Addysg). <u>Staff, Llywodraethwyr a Rhieni/Gwarchodwyr Ysgol Nebo:</u> 9	

	Eitem/ Pwnc	Cofnodion
1	Croeso	Croesawodd Gwern ap Rhisiart, Pennaeth Addysg pawb i'r cyfarfod.
2	Trafodaethau blaenorol	- Nodwyd mai pwrpas y cyfarfod ydi i roi diweddariad ar y broses, egluro beth yw'r camau nesaf a rhoi chyfle i rhanddeiliaid ofyn cwestiynau. - Aeth GapRh drwy prif heriau'r sefyllfa bresennol a gafodd eu cyflwyno eisoes yn y cyfarfodydd blaenorol; - Nifer disgyblion yr ysgol yr isaf yn y sir - Rhagamcanion yn parhau yn isel - Nifer uchel o lefydd gweigion - Maint dosbarthiadau bychain - Amrediad ystod oedran eang o fewn dosbarthiadau - Cost y disgybl ymysg yr uchaf yn y sir a sylwedd uwch na'r cyfartaledd sirol - Ysgol yn derbyn swm ychwanegol o £49,404 (Medi 2024) trwy'r gwarchodaeth staff - Cydnabuwyd y gall rhai fod o'r farn fod rhai o'r prif heriau sydd wedi cael eu nodi uchod hefyd gael eu hystyried fel cryfderau.
3	Gwerthusiad Opsiynau	- Eglurwyd y bydd yr Adran Addysg yn symud ymlaen i gynnal gwerthusiad opsiynau gan fesur pob un o'r opsiynau yn erbyn yr ystyriaethau. Aethpwyd trwy'r 7 opsiwn; - Dim newid- parhau gyda'r sefyllfa bresennol - Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos - Ffederaleiddio gydag ysgol gyfagos gan ychwanegu uned arbenigol ar gyfer plant ag anghenion dysgu ychwanegol yn Ysgol Nebo - Cau Ysgol Nebo a chynnig lle i'r dysgwyr mewn ysgol gyfagos - Ysgol Nebo yn datblygu yn lleoliad arbenigol ar gyfer rhai pynciau unigol (cyfleoedd unigryw i gyflawni gwaith maes) - Ysgol Nebo yn cynnig uned arbenigol ar gyfer cefnogi plant sydd gydag anghenion dysgu ychwanegol, lle mae addysg prif lif yn heriol iddynt - Ysgol Nebo yn cynnig Uned Iaith ar gyfer dalgylch Dyffryn Nantlle - Eglurwyd, bydd ystyriaeth i sawl ffactor wrth lunio'r gwerthusiad opsiynau, gan gynnwys; - Niferoedd dysgwyr a llefydd gweigion - Maint dosbarthiadau ac amrediad oedran - Adnoddau ariannol - Arweinyddiaeth a Staffio - Ffactorau daearyddol a teithio - Y Gymuned - Yr iaith Gymraeg - Ansawdd addysg - Cyflwr ac addasrwydd adeiladau - Ychwanegwyd y byddwn yn ystyried cynnwys yr asesiad SWOT a sylwadau a dderbyniwyd yn ystod y trafodaethau lleol wrth lunio'r gwerthusiad opsiynau.

Parch • Gwasanaethu • Positif • Gweithio fel tîm • Gwerth am arian
Respect • Serving • Positive • Working as a team • Value for money

www.gwynedd.gov.uk

		- Eglurwyd, yn dilyn gwerthuso'r opsiynau, mi fyddwn yn dod a'r rhestr hir i lawr i restr fer gan yna gynnal asesiadau effaith ar y rhestr fer. - Cyflwynwyd esiampl o brosiect blaenorol oedd yn dangos sut fydd y gwerthusiad yn edrych, gydag opsiynau ar hyd y top ac ystyriaethau i lawr ar yr ochor chwith.
4	Camau Nesaf ac Amserlen Amlinellol	- Nodwyd mai'r camau nesaf yw i swyddogion yr Adran Addysg gwblhau gwerthusiad opsiynau a chynnal asesiadau effaith. Mi fydd hyn yn ein galluogi i ddod i benderfyniad ar y rhestr fer, ac ar yr opsiwn ffafriedig fydd yn ymateb orau i'r ystyriaethau. - Ychwanegwyd, yna bydd yr Adran Addysg yn cyflwyno adroddiad i'r Cabinet ar y 14^{eg} o Hydref. Nodwyd y bydd yr Adran Addysg yn rhannu cynnwys yr adroddiad gyda chynrychiolwyr yr ysgol cyn i'r adroddiad gael ei chyhoeddi. Bydd yna hefyd gais am sylwadau gan yr aelod lleol. - Nodwyd mai'r Cabinet fydd yn penderfynu ar y ffordd ymlaen, ac yn ddibynnol ar y penderfyniad fe all olygu cyfnod ymgynghori ar opsiwn ffafriedig. Eglurwyd, pe byddai penderfyniad i ymgynghori, yna mi fyddai'r cyfnod hwnnw'n gyfnod o 6 wythnos, a byddai cyfle i unrhyw un gyflwyno sylwadau. Eglurwyd y bydd unrhyw broses statudol yn cael ei gynnal yn unol a'r Cod Trefniadaeth Ysgolion.
5	Cwestiynau a Sylwadau	- Gofynnodd un o'r rhanddeiliaid os mai'r Cyngor yw'r cynigydd, gan nodi nad yw'n gweld yn briodol fod y swyddogion yn dewis y rhestr fer. Gofynnwyd oni ddylai fod yn gyfrifoldeb y Cabinet i ddewis y rhestr fer. Heriwyd a yw'r drefn yma'n cyd-fynd a gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion. - Nodwyd fod y Llywodraethwyr wedi gweithio yn galed ar yr opsiynau ac y byddai'n annheg eu diystyru. - Nododd GapRh y byddwn yn pwyso a mesur pob opsiwn ac yn gwneud gwaith pellach ar yr opsiynau. Pwysleisiwyd y bydd aelodau'r Cabinet yn cael gweld yr holl opsiynau a ystyriwyd. Byddwn yn rhannu'r adroddiad drafft gyda cynrychiolwyr yr ysgol cyn adrodd i'r Cabinet, ond ni fydd yr adroddiad yn derfynol nes y bydd yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet, mae'n bosib y bydd addasiadau i'r adroddiad cyn i'r fersiwn terfynol gael ei gyhoeddi. - Gofynnwyd os yw'r Cabinet yn agored i'r cyhoedd fynychu ar y diwrnod. Nodwyd fod cyfarfod y Cabinet yn agored i'r cyhoedd ei fynychu, ond bod rheolau pendant o safbwynt cyfrannu. Nodwyd fod yna groeso i'r cyhoedd fynychu ond ni fydd yna gyfle i'r cyhoedd siarad yn ystod y cyfarfod. Nodwyd y bydd cyfle i'r Aelod Lleol siarad ar ran y rhan-ddeiliaid lleol. Eglurwyd fod cyfarfod y Cabinet hefyd yn cael ei ddarlledu'n fyw ar y we. - Un sylw a gododd oedd nad yw'r opsiynau yn cyfarch gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion. Amlygwyd, yn y cod, wrth gyfeirio at ysgolion gwledig, mae'n nodi "<i>Ymhlith yr opsiynau i'w hystyried yn hytrach na chau ysgol, gellid trafod a oes lle i'r ysgol gael ei hintegreiddio'n well i broses ehangach o fewn yr awdurdod lleol i reoli asedau a chynllunio cymunedau. Gallai hyn gynnwys, er enghraifft, creu cysylltiadau effeithiol â strategaethau lleol i adfywio cymunedau.</i>" Teimlwyd nad yw hyn wedi cael ei gynnwys yn y rhestr opsiynau a'i fod wedi cael ei fethu fel opsiwn i'w hystyried. - Nododd GapRh ei fod yn derbyn y sylw a byddwn yn gwneud yn siŵr y bydd bob rhan o'r Cod Trefniadaeth Ysgolion yn derbyn sylw wrth i'r Adran Addysg baratoi'r adroddiad/ddogfennaeth ar gyfer y Cabinet. Byddwn hefyd yn edrych ar agweddau cymunedol wrth lunio'r adroddiad a'r asesiadau effaith. - Heriwyd cywirdeb a sail y ffigwr a nodir fel cyfartaledd Sirol Cost y disgybl (£5,233), a pwysleisiwyd yr angen i'r data fod yn dryloyw. Teimlwyd hefyd nad yw'n deg cymharu ysgol fach gyda gweddill y Sir, gan nad yw ysgolion llai yn gallu cystadlu, mae'n mynd i edrych yn llai ffafriol. Nodwyd fod angen rhannu'r holl ddata. - Nododd GapRh y byddwn yn gwirio cywirdeb y ffigyrau wrth symud ymlaen. - Cadarnhawyd nad yw oriau integreiddio yn cael ei gynnwys yn y ffigyrau cost fesul dysgwr a bod y ffigyrau yn cael ei cyfrifo gan gyfrifwyr yr Adran Addysg. - Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn a beth fyddai'n digwydd i adeilad yr ysgol pe byddai'r ysgol yn cau, nodwyd fod gan y Cyngor bolisi ôl-ddefnydd ar gyfer achosion o'r fath, sydd yn caniatáu i'r cynnig cyntaf fynd i'r gymuned. Mewn achosion lle mae ysgolion yn cau, pe na byddai cymuned a diddordeb yn adeilad yr ysgol, yna byddai'r adeilad yn cael ei drosglwyddo i'r Cyngor.

		- Gofynnwyd os bydd adeilad yr ysgol yn cael ei drosglwyddo i'r gymuned a fyddai'n bosib i'r gymuned gynnal darpariaeth addysgol yma gyda chefnogaeth y Cyngor. Nododd GapRh os byddai penderfyniad i gau'r ysgol, ni ragwelir y bydda'r Cyngor yn ariannu'r ddarpariaeth. - Gofynnwyd pwy sydd yn berchen ar adeilad yr ysgol. Nododd GapRh y byddai'n gwneud ymholiadau gydag adran stadau i weld pwy sydd yn berchen ar yr adeilad. - Derbyniwyd sylw ynglŷn â'r defnydd cymunedol. Amlygwyd ei fod yn nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion <i>"a ellid archwilio'r posibiladau o wneud defnydd llawnach o'r adeiladau presennol fel adnodd cymunedol neu addysgol; (Dylai awdurdodau lleol ystyried a fyddai'n ddichonadwy ac yn ddarbodus cydleoli gwasanaethau lleol yn yr ysgol i wrthbwyso costau cynnal yr ysgol);"</i> Gofynnwyd a ddylai hyn gael ei ystyried ar y pwynt yma? Nododd GapRh y byddwn yn cyfarch bob un o agweddau'r Cod wrth lunio adroddiad i'r Cabinet. - Gofynnwyd sut byddai'r uned arbennig yn gallu cael ei ariannu, ac oes yna grantiau ar gael. Nododd GapRh fod grantiau cyfalaf ar gael, ond mae cyllideb refeniw yn heriol i'w gynnal. - Nododd aelod arall o'r panel nad yw o reidrwydd yn ddarpariaeth ychwanegol ac felly ddim yn gost ychwanegol i'r Cyngor os yw'r ddarpariaeth yno eisoes. - Sylw arall a gododd oedd yr angen am uned ar gyfer plant sydd ddim o reidrwydd gydag anghenion arbennig, ond yn cael hi'n anodd mynychu ysgol fwy. Wrth gynnal ymweliad i ysgolion mae'n amlwg fod yna bryder i gynhwyso plant sydd ddim o reidrwydd efo anghenion dwys. Cyfle gwych i feddwl yn greadigol ac achub ysgol wledig. - Nododd GapRh ei fod yn cydnabod yr angen, ond hefyd yn cydnabod fod rhieni eisiau plant integreiddio efo cymunedau lleol; mae adnoddau a chyllid hefyd yn ffactor. - Sylw arall gafodd ei godi oedd bod niferoedd dysgwyr yn gostwng nid o reidrwydd oherwydd gostyngiad mewn cyfraddau geni ond oherwydd fod mwy o rieni yn dewis addysgu cartref, ac fod angen edrych ar bolisi addysg hyblyg (<i>flexi-schooling</i>).
	Cloi	Nododd GapRh ei fod yn croesawu'r holl sylwadau sydd wedi cael eu codi heno, ac mai sesiwn ymgysylltu ydi hwn yn unig. Pe byddai'r Cabinet yn penderfynu symud ymlaen i ymgynghori ar unrhyw opsiwn, bydd cyfle i gynnig sylwadau pellach bryd hynny. Nodwyd y byddwn yn mynd ati i edrych ar yr ymholiadau sydd wedi cael eu codi heno a dod yn ôl atoch gydag ymatebion mor fuan â phosib.

Mewnbwn yn dilyn Cyfarfodydd Panel Adolygu Ysgol Nebo

Yn dilyn y cyfarfodydd lleol, mae crynodeb isod o'r sylwadau a dderbyniwyd:

Cyfarfod PAY Nebo 1 – 18 Mawrth 2025

Derbyniwyd 6 llythyr gan ran-ddeiliaid Ysgol Nebo yn dilyn y cyfarfod lleol cyntaf. Dyma grynodeb o'r prif sylwadau a nodwyd yn yr ohebiaeth:

- Roedd sawl llythyr yn nodi cefnogaeth i Ysgol Nebo ac yn gwrthwynebu'r opsiwn i gau'r ysgol, gan nodi'r effaith negyddol fyddai cau'r ysgol yn ei gael ar y gymuned.
- Nodir fod Ysgol Nebo yn hwb cymunedol.
- Nodwyd pwysigrwydd Ysgol Nebo a manteision ysgolion bach gwledig, megis maint dosbarthiadau bychain.
- Cynigiwyd opsiwn i ddatblygu Ysgol Nebo fel ysgol ar gyfer darpariaeth addysg amgen i gefnogi plant sy'n profi heriau mewn ysgolion mwy.
- Gofynnir i'r Cabinet fuddsoddi mewn ysgolion gwledig megis Ysgol Nebo a'i datblygu'n safle unigryw fyddai'n darparu ar gyfer anawsterau emosiynol, ymddygiadol neu academiaidd.
- Cynigiwyd opsiynau i'w hystyried. Nodwyd fod yr opsiynau hyn wedi eu cynnwys yn y gwerthusiad opsiynau.
- Nodir pryderon am effaith cau Ysgol Nebo ar yr iaith Gymraeg yn Nebo a Nasareth.

Cyfarfod PAY Nebo 2 – 12 Mai

Derbyniwyd 2 lythyr gan ran-ddeiliaid Ysgol Nebo yn dilyn yr ail gyfarfod lleol. Dyma grynodeb o'r prif sylwadau a nodwyd yn yr ohebiaeth:

- Nodi sylwadau pellach ac astudiaethau achos i'w hystyried mewn perthynas â'r opsiwn "*Ysgol Nebo i gynnig safle fel darpariaeth i gefnogi a meithrin plant ag anghenion cymdeithasol ac emosiynol, lle mae addysg briff ffrwd yn heriol iddynt, gan gynnwys disgyblion gyda CDU ar gyfer anghenion cymdeithasol, emosiynol ac ymddygiadol a phobl ifanc eraill ag anghenion iechyd meddwl gan gynnwys pryder a niwro-amrywiaeth*".
- Nodi cefnogaeth i'r opsiwn a gynigir gan y Corff Llywodraethol ynghyd â'r opsiwn i ddatblygu Nebo fel canolfan arbenigol e.e. ar gyfer gwaith maes